Rok IV. Nr 100.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów za każde następne . . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1875.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 centów
Numer pojedynczy kosztuje 5 centów

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 29 marca.

We wtorek komiczna operetka w 3 aktach, z muzyką J. Offenbacha p. t. *Księżniczka Trebizondy.*

* * *

Przez wielki tydzień odbywały się próby z dramatu Juliana z Poradowa p. t. „Wesele zdobywcy,“ który ma się ukazać na benefis pani Parżnickiej.

* * *

Panna Urbanowicz ma się znacznie lepiej i zapewne wkrótce ukaże się na scenie.

Wiadomości ze świata.

W Bibliografii polskiej „Ruchu Literackiego“ czytamy o dramacie „Poświęcenie“ Z. Przybylskiego:

Przeczytaliśmy dramacik p. P. z przyjemnością, nabywszy zeń przekonania, że autor jego posiada niewątpliwie talent dramatyczny. Trzy szczególniej zalety ujawnił autor, które wróżą mu przyszłość: dojrzałą znajomość warunków scenicznych, umiejętne i oparte na studyach natury skreślenie charakterów, jakoteż sztukę zainteresowania tak intrygą jak analizą psychologiczną. Nie brak mu również siły i poezyi; dyalog celuje francuzką werwą częstokroć prawdziwie dramatyczną. Zawrzeć w szczupłych ramach jednoaktowego dramatu tak szeroki konflikt, jak rywalizacya dwóch sióstr, kochających jednego człowieka, kończąca się tragicznie „poświęceniem“, i przeprowadzić go bez rażących usterek, było zadaniem, którego chociażby połowiczne nawet rozwiązanie, przynosi już zaszczyt młodemu poecie.

Obok zalet, nie brak tu i stron ujemnych; dramatowi brakuje pewnego wygładzenia; język, chociaż nastrojony na ton dramatyczny, razi czasem szorstkością, a co ważniejsza, to, że p. P. zanadto przejmuje się manierami szkoły francuzkiej, co już nawet wybór tematu, wyzyskanego we „Frufru“, poświadcza. W każdym razie wróżymy autorowi przy dalszej a sumiennej pracy i przy gruntownem studyum natury ludzkiej, piękną przyszłość.

Pan Stanisław Grudziński, wielce utalentowany poeta, który napisał, jak już donosiliśmy poemat dramatyczny p. t. „Za wyrokiem sądu,“ pracuje obecnie nad tragedyą historyczną „Filip drugi.“ Zupełny prawie brak dobrych historycznych dramatów, z wyjątkiem kilku prac starszych pisarzy, powinien jak najwięcej zachęcić p. Grudzińskiego do wykonania nader trudnego zadania, jakie podjął.

Otwarcie teątru poznańskiego nastąpić ma stanowczo około dnia 15 kwietnia r. b. przedstawieniem amatorskiem komedyi J. Korzeniowskiego: „Wąsy i peruka.“ Aż do końca kwietnia dawane będą przedstawienia amatorskie na cele dokończenia budowy teatru. Dopiero w maju rozpoczną się właściwe przedstawienia. Dotychczas nadeszło pięć ofert o dzierżawę teatru do Rady nadzorczej spółki akcyjnej. Ta oferta zostanie uzględnioną, która będzie dawała najsilniejsze rękojmie utrzymania stałej sceny w Poznaniu. W każdym razie objęcie teatru przez stałego dzierżawcę nie nastąpi przed dniem 1 października.

Działo się to w teatrze Temeszwarskim w piątek wieczór około w pół do 9. Licznie zgromadzona publiczność przysłuchiwała się „Syrenie“ Mosenthala. Nagle rozległ się z jednej z lóż pierwszego piętra krzyk trwogi i wszystkich oczy zwróciły się w stronę, w której się stać musiało coś przerażającego. I istotnie zobaczono tam bladą jak trup twarz kobiety a obok niej mężczyznę, dziwnie wymachującego rękami. Jeszcze powszechna ciekawość zwrócona była na tę zagadkową parę i cała publika gubiła się w domysłach nad rozwiązaniem zagadki, gdy w tem w przeciwnej stronie, w jednej z lóż parterowych, gdzie siedziały dwie damy, taki sam dał się słyszeć krzyk, tylko podwójny, bo obie te panie naraz krzyknęły i natychmiast wybiegły z loży. Zaciekawienie i niepokój publiczności był ogromny, lecz nikt dojść nie mógł powodu tego osobliwszego przestrachu... Na domiar zagadkowości zdarzenia, jedna z grających artystek pochwyciwszy się obydwiema rękami za włosy, zaczęła biegać po scenie wcale nie w skutek wymagań swej roli, a po chwili, przerywając monolog wygłaszany, wykrzyknęła jakby pomimowoli: „Jezus Marya, we włosy mi się wkręci!“ — Rownocześnie zaś spostrzegła część publiczności, mająca bystrzejszy wzrok coś nieokreślonego, coś, co ze sceny w poprzek parteru, jak cienka, szara wstęga, lotem błyskawicy przeleciało do loży drugiego piętra, w której nagle opanował wszystkich paniczny przestrach.

„Nietoperz! — nietoperz!“ — rozległo się wołanie ze wszystkich stron i zamięszanie zaczęło być powszechne. Kobiety przerażone pozasłaniały sobie głowy, panowie uzbrojeni w laski, w parasole powyskakiwali na krzesła i fotele i gotowali się do walki. Groźny jednak nieprzyjaciel, który sprawił ten cały zamęt, zdawał się urągać wszystkim swym przeciwnikom; przeleciał jeszcze parę razy w gzygzakach po nad głowy krzyczących dam i mężczyzn, wywijających laskami, i uszedł w szczelinę muru. Kiedy już więcej nie wracał, przerwane przedstawienie spokojnie odbywało się dalej, chociaż niejedno tkliwe serduszko dość długo silniej uderzało od doznanej przed chwilą trwogi.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

KRAKÓW.

(Ciąg dalszy).

b) J. Korzeniowskiego 1. „Umarli i żywi,“ 2. „Pani Adamowa,“ 3. „Majster i czeladnik,“ 4. „Wąsy i peruka,“ 5. „Żydzi,“ 6. „Doktor medycyny,“ 7. „Dwaj mężowie,“ 8. „Przyjaciołka.

c) J. Jasińskiego 1. „Nowy rok“.

d) S. Bogusławskiego 1. „Opieka wojskowa“, 2. „Gałganiarka“, 3. „Lwy i lwice“.

e) Fredry 1) List.

f) Górczyńskiego 1) „Włoszka“, 2) „Esterka“, 3) „Bajbuza“.

g) Kamińskiego J. 1) „Kominiarz i młynarz“.

h) Ładnowskiego 1) „Berek“, 2) „Pan Stefan“, 3) Wiesław“, 4) „Lokaj za pana“.

i) S. Słowackiego 1) „Mazepa“.

j) Żółkowskiego 1) „Nasze przebiegi“.

Więc odegrano sztuk 24 utworu 10 autorów, liczba to mierna gdy pomnimy że sam Korzeniowski przeszło 40 sztuk napisał z których większa połowa, nie była dotąd przedstawioną.

Obcy autorowie, z których tłumaczone sztuki widziano na scenie naszej w tym r. 1852 są ci: 1. Pani Bichpfeifer, 2. Kotzebue, 3. Nestroj, 4. Szyller, 5. Ducis (z Szekspira), 6. Soulie F., 7. A. Dumas, 8. Dumanoir i Dennery, 9. A. Karr, 10. Theaulon, 11. Scribe, 12. E. Augier, 13. J. Sandeau, 14. Balzac, 15. Fouché i Alboise, 16. Legouvé, 17. W. Hugo, 18. Molier, 19. Szekspir i inni.

Których to sztuk jako tłumacze znani są: 1. A. Dmuszewski, 2. B. Gwozdecki, 3. J. Jasiński, 4. J. Kamiński, 5. Kotarski, 6. A. Listowski, 7. H. Meciszewski, 8. Waleryan Kalinka, 9. M. Pawłowski, 10. Adam Skorupka i inni.

Do sztuk odegranych następnych, kompozytorów muzycznych utwory wykonywane były: 1. A. Müllera, 2. D'Aleyrac'a, 3. W. Studzińskiego, 4. Tarnowskiego.

Tłumaczone lub przerabiane sztuki, te i w tym porządku były grane:

1. „Gałganduch,“ 2. „Pamiętniki Szatana,“ 3. „Marya Joanna,“ 4. „Don Cezar de Bazan,“ 5. „Pensyonarki,“ z S. Cyr. 6. „Już uie ma starych panien,“ 7. „Czaszka mordercy,“ 8. „Hamlet,“ 9. „Patrol nocny,“ 19. „Biała kamelia,“ 11. „Mąż na pokucie,“ 12. „Szpieg Bonapartego,“ 13. „Nauka dla mężów,“ 14. „Wojna z kobietą,“ 15. „Jaki mąż lepszy,“ 16. „Włóczęga,“ 17. Parasol i żona,“ 18. „Krzyżyk złoty,“ 19 „Łukasz z pod Łukowa,“ 20. „Kapitan Paweł,“ 21. Dziesięć lat życia kobiety,“ 22. „Gabryela,“ 23. „Dwa słowa,“ 24. „Dwaj brygadyerowie,“ 25. „Helena de la Seglière,“ 26. „Anioł i djabeł,“ 27. „Godzina małżeństwa,“ 28. „Nauczyciel w kłopotach,“ 29. „Jan“ czyli “trzy epoki,“ 30. „Ulicznik paryzki,“ 31. „Noc i poranek,“ 32. „Córka skąpca,“ 33. „Wolny żeglarz,“ 34. „Zbójcy,“ 35. „Mercadet,“ 36. „Więzy stargane,“ 37. „Wróżka,“ 38. „Don Juan,“ 39. „Walka kobiet,“ 40. „Parawiedes,“ 41. „Talizman niewidzialności,“ 42. „Leon“ czyli „miłość macieżyńska,“ 43. „Rita hiszpańska,“ 44. „Młody mąż starej wdowy,“ 45. „Nauka dla młodych panien,“ 46. „Mąż, żona i sąsiad,“ 47. „Artykuł 960,“ 48. „Pożycz mi 5 złp.,“ 49. „Siostra Kasperka,“ 50 „Lione Fortespada,“ 51. „Ruy Blas,“ 52. „Zamieszanie,“ 53. „Wieża piekielna,“ 54. „Ostatni potomek,“ (tytuł zmieniony dawnej sztuki „Mornwal,“) 55. „Merino,“ 56. „Noc Bożego Narodzenia.“

(Ciąg dalszy nastąpi).

Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski.* W drukarni L. Paszkowskiego w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński.*

Abonament Nr. 40. Nr. porządkowy 100.

TEATR KRAKOWSKI.

W Poniedziałek dnia 29 Marca 1875 r.

Opera w 3 aktach, oryginalnie wierszem napisana przez L. A. Dmuszewskiego, z muzyką J. Elsnera:

Król Łokietek

czyli

WIŚLICZANKI

Chóry wzmocnione współudziałem pp. Amatorów

OSOBY:

Władysław król polski, zwany Łokietek — — — — —	Pan Ignatowski.
Hinkon Berka, hetman wojsk Wacława, króla czeskiego — —	Pan Idziakowski.
Herman } Setnicy z pod dowództwa Hinkona	Pan Janusz.
Otto }	Pan Galasiewicz.
Stefan, mieszczanin z Wiślicy —	Pan Bolesławicz.
Zosia } Wieśniaczki z przedmieścia Wiślickiego	Panna Ćwiklińska.
Salusia }	Panna Menkes.
Zuzia }	Panna Kwiecińska.
Jonek, narzeczony Zosi — —	Pan Zapałowicz.

Basia } Wieśniaczki z przedmieścia Wiślickiego — — — — —	Panna Wyszowska.
Kasia }	Panna Sławińska.
Magda }	Panna Piasecka.
Marysia }	Panna Stanczewska.
Stasia } — — — — —	Panna Mokrzycka.
Żołnierz I — — — — —	Pan Lajnerowicz.
Żołnierz II — — — — —	Pan Słonarski.
Walek — — — — — —	Pan Nowak.
Wojciech — — — — —	Pan Recki.
Kanty — — — — — —	Pan Kwakiewicz.
Stach — — — — — —	Pan Kotarski.
Sobek — — — — — —	Pan Pilecki

Wieśniacy, Wieśniaczki, Żołnierze, różne widziadła i zjawiska.
Rzecz dzieje się w Wiślicy podczas najazdu Czechów w r. 1305.

W drugim akcie obrazy:

Obraz pierwszy:

a) Uwieńczenie Łokietka.
b) Pochód królów.

Obraz drugi:

a) Sobieski pod Wiedniem.
b) Pochód rycerzy.

Obraz trzeci:

a) Wyciągnienie nowo odlanego dzwonu Zygmunta wobec Króla i dworu, podług Matejki.
b) Pochód wieszczów.

Obraz czwarty:

a) Kościuszko pod Racławicami, podług Eljasza.

Dyrektor muzyki p. K. Hofmann.

Cena miejsc zwyczajna. — Początek o godzinie 7.